

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Skjalde-Blik paa Danmarks Stjerne i Sølv-Bryllups og Kronings-Aaret 1840

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Skjalde-Blik paa Danmarks Stjerne i Sølv-Bryllups og Kronings-Aaret 1840", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1840_678-intro-shoot-idm102.pdf (tilgået 01. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Salvingen

Den sidste salving, der fandt sted i Danmark, var Christian 8.s. Selve salvingshøjtideligheden foregik den 28. juni 1840 i Frederiksborg Slotskirke ved Hillerød. Den er usædvanlig velbeskrevet, idet der både findes en 'køreplan' for højtideligheden, udgivet af overhofmarskal Christian Ove greve Haxthausen, et manuskript til biskop Jakob Peter Mynsters tale og kongens egne dagbogsnotater (Møller 2012, s. 177).

Salvingen skete, mere end et halvt år efter at den foregående konge, Frederik 6., var død. Det var almindeligt, at tronbestigelse og salving lå et stykke tid fra hinanden. Det understregede, at salvingen ikke havde afgørende betydning som politisk overgangsrite. Selv om Grundtvig kalder ceremonien for en kroning, var den således konstitutionelt blot en salving. *Kongelovens* bestemmelser om arvefølge sikrede automatisk, at den nye konge blev konge ved den forriges død. Aviser og andre brugte dog begge betegnelser i flæng.

Christian 8. blev den sidste danske regent, der ved den lejlighed blev set offentligt med krone på. I 1840 var salvingen blevet til en politisk ceremoni, der kun delvist stod i forbindelse med en samtidig opfattelse af, hvad magt og magtens berettigelse var, herunder kongens egen. Nyt var det imidlertid, "at åndslivet, videnskaben og kunsten var inviteret med" (Bjørn 1994, s. 96).

Hele ceremonien var minutløst orkestreret: Kongetronen af elfenben og 'enhjørninghorn' (dvs. narhvalstødtænder), dronningetronen af sølv og de tre sølvløver var sammen med kronregalierne blevet transporteret fra Rosenborg til Frederiksborg, hvor pladsforholdene var langt bedre (Møller 2012, s. 192). Salmeligteren Caspar Johannes Boye havde fået i opdrag at skrive salmer til højtideligheden, hvortil C.E.F. Weyse skulle levere musikken (Møller 2012, s. 178 f.). Til taflet havde Adam Oehlschläger skrevet en kantate, der blev sat i musik af Johannes Frederik Frølich (Møller 2012, s. 191). Uden for det officielle program tryktes et utal af hyldestdigte, bl.a. af Grundtvig.

Landets nobiliteter deltog i højtideligheden, men Grundtvig var ikke indbudt. Han holdt derimod både højmesse og aftensang i Vartov på selve dagen (Grundtvig 2003, bind 4, s. 150-154). I sin højmesseprædiken kom han naturligvis ind på salvingen og dens betydning for Danmark (Grundtvig 2003, bind 1, s. 393-402). Talen eller prædiken til højmessen er gengivet i *Skjalde-Blik paa Danmarks Stjerne*, s. 54-67, hvor den afviger en del fra den version af prædiken, der er trykt efter manuskript (Grundtvig 2003, bind 1, s. 393-402).